

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/116/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719200819
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8719200819.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: mal. N. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/X, E., zastúpený zákonným zástupcom D. N. Y., bytom O. XXX/X, E., proti žalovanej: N. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. 1, XXX XX J. nad X., pr. zast. JUDr. Ing. Marcela Martinkovičová, advokátka, Okružná 36, 058 01 Poprad, IČO: 506 702 20, o určenie vlastníckeho práva s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Poprad, č. k. 11C/6/2019-44 zo dňa 18.07.2019, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Uznesenie zrušuje a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“), rozhodol cit.:

„I. Konanie z a s t a v u j e.

I. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že maloletý žalobca, ktorý je zastúpený otcom sa žalobou domáhal aby súd určil, že je podielovým spoluvlastníkom v rozsahu k X k bytu č. X na X.. poschodí v bytovom dome č. XXX, vchodu č. X na ul. O. XXX v E., zapísaného na LV č. XXXX v k.ú. E.. Súd dňa XX.XX.XXXX vyzval zákonného zástupcu žalobcu, aby v lehote 10 dní súdu predložil súhlas druhého rodiča maloletého žalobcu a to v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku. Na výzvu súdu zástupca maloletého žalobcu uviedol, že matka maloletého žalobcu ho v konaní zastupovať nemôže pre evidentný rozpor medzi záujmami maloletého žalobcu a jeho zákonného zástupcu s poukazom na pomer matky k maloletému a k žalovanej. Keďže žalovaná je osobou blízkou zástupkyňi maloletého žalobcu. Žalovaná namietala podanie žaloby a to v rámci procesného nedostatku, keďže druhý rodič ako zákonný zástupca maloletého žalobcu nevyslovil súhlas s podaním žaloby.

3. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že konanie zastavil s poukazom na tú skutočnosť, že zákonný zástupca bol v tomto súdnom konaní výzvou zo dňa 20.02.2019 poučený o spôsobe vykonania opravy podania tak, aby súd mohol vo veci konať a rozhodovať, teda aby odstránil nedostatky vo svojom neúplnom podaní. Bol poučený o následkoch nedoplnenia podania. Nakoľko v žalobe ani v ďalšom vyjadrení zákonného zástupcu maloletého žalobcu sa súhlas matky, ako druhej zákonnej zástupkyne nenachádzal a v danom prípade sa jedná o vec podstatnú a súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností tak, ako to predpokladá zákon o rodine, vyhodnotil súd prvej inštancie, že ďalej v konaní pokračovať nemôže. Podstata zákona o zastúpení maloletého spočíva v tom, že maloleté dieťa môže zastupovať, ktorýkoľvek z rodičov, ak sú obaja plne spôsobilý na právne úkony a sú nažive. V podstatných veciach, medzi ktoré žaloba o určenie vlastníckeho práva určite patrí, je potrebné aby s prejavom zastupujúceho rodiča súhlasil aj druhý rodič. Uvedenú skutočnosť t.j. absenciu súhlasu oboch

zákoných zástupcov maloletého súd vyhodnotil v zmysle ust. § 62 Civilného sporového poriadku, ako nedostatok podmienky konania z dôvodu nedostatku spôsobilosti byť účastníkom konania a preto súd konanie zastavil. K podnetu právneho zástupcu otca maloletého žalobcu na ustanovenie kolízneho opatrovníka súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle ust. § 111 Civilného mimosporového poriadku konanie o veciach o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť je samostatným súdnym konaním.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ust. §255 ods. 1 CSP a priznal žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu teda 100%.

5. Súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 161 ods. 1, § 61, § 62, § 67, § 68 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 31 ods. 1, ust. § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine.

6. Proti uzneseniu podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobca. Navrhol aby odvolací súd napadnuté uznesenie zo dňa 18.07.2019 v celom rozsahu zrušil a v súlade s ust. § 391 ods. 1 CSP súd prvej inštancie vec vrátil na ďalšie konanie. Namietal že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie sa vo svojom odôvodnení rozhodnutia odvoláva na absenciu súhlasu matky, ako druhého zákonného zástupcu maloletého žalobcu čo súd prvej inštancie vyhodnotil, ako vec podstatnú a súvisiacu s výkonom rodičovských práv a preto podľa jeho názoru nemôže vo veci konať. S poukazom na výzvu súdu zákonný zástupca maloletého žalobcu doplnil podaním zo dňa 08.04.2019 pôvodnú žalobu a uviedol, že matka maloletého žalobcu nemôže v konaní maloletého s poukazom na ust. § 31 ods. 2 zákona o rodine zastupovať, ako jeho zákonný zástupca a to pre evidentný rozpor medzi záujmami maloletého a jeho zákonnou zástupkyňou s poukazom na pomer matky maloletého k žalovanej, keďže žalovaná je osobou blízkou zákonnej zástupkyni a záujmy žalovanej sú v rozpore so záujmami žalobcu. Uviedol tak z dôvodu, že žalovanou je stará matka žalobcu a teda matka, matky žalobcu. V predmetnej veci by tak došlo ku kolízii záujmov žalobcu maloletého a zákonného zástupcu matky vzhľadom na skutočnosť, že táto je dcérou žalovanej. S prihliadnutím na túto skutočnosť možno relevantne predpokladať, že druhý z rodičov v tomto prípade matka, neudelí súhlas so žalobou maloletého žalobcu nakoľko súhlasom so žalobou by vo svojej podstate udelila súhlas so žiadaním svojej matky teda starej matky maloletého žalobcu. Na základe vyššie uvedeného žalobca v predmetnom konaní vzhľadom na skutočnosť, že došlo ku kolízii medzi záujmami maloletého a záujmami rodičov navrhol, aby súd v predmetnej veci v zmysle ust. § 31 a nasledujúce ustanovil kolízneho opatrovníka. Zákonný zástupca maloletého žalobcu teda navrhol súdu v zmysle ust. § 117 CSP, aby tento maloletému ustanovil opatrovníka resp. aby súd v tejto veci rozhodol o ustanovení opatrovníka. Súd mal postupovať tak, že na základe návrhu na ustanovenie opatrovníka mal súd zhodnotiť skutkový a právny stav a rozhodnúť či takto navrhované osoby ustanoví za opatrovníka v danej veci alebo nie. Zákonný zástupca maloletého žalobcu má teda zato, že z jeho strany bolo podaním zo dňa 08.04.2019 súdu navrhnuté, aby postupoval v zmysle ust. § 117 Civilného mimosporového poriadku a zároveň má zato, že boli splnené podmienky podľa ust. § 31 ods. 2 zákona o rodine. Súd prvej inštancie sa však v odôvodnení svojho rozhodnutia nevenuje problematike kolízie záujmov podľa § 31 ods. 2, 3 a 4 zákona o rodine, pričom zákonný zástupca maloletého žalobcu na túto skutočnosť v konaní poukazyval. Na základe vyššie uvedeného má zákonný zástupca maloletého žalobcu zato, že rozhodnutie súdu prvej inštancie sa javí ako arbitrárne. Pričom súd prvej inštancie mal vyhodnotiť návrh zákonného zástupcu maloletého žalobcu v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení a ním podaný návrh na ustanovenie opatrovníka mal vylúčiť na samostatné konanie a do času rozhodnutia o ustanovení opatrovníka maloletému žalobcovi mal súd konanie o určení vlastníckeho práva prerušiť a nie zastaviť. Tým, že súd konanie zastavil, znemožnil výkon rodičovských práv zákonného zástupcu maloletého, ktorý konal v záujme maloletého žalobcu, pričom samotný súd prvej inštancie týmto rozhodnutím nekonal v najlepšom záujme maloletého a nechránil jeho záujmy a práva, ktorým sa maloletý žalobca žalobou domáhal. Vo vzťahu k výroku II. podal zákonný zástupca maloletého žalobcu odvolanie z dôvodu, že tento priamo súvisí s výrokom I. rozsudku, ktorý bol týmto odvolaním rovnako napadnutý.

7. Žalovaná sa k žalobcom podanému odvolaniu písomne nevyjadрила.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379

a nasledujúce CSP a to bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť.

9. Podľa ust. § 67 Civilného sporového poriadku, každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony.

10. Podľa ust. § 68 ods. 1 Civilného sporového poriadku v rozsahu v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

11. Podľa ust. § 119 Civilného mimosporového poriadku, právny úkon, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého, súd schváli, ak je to v záujme maloletého.

12. Podľa ust. § 31 ods. 1 a 2 zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé. Žiaden z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa ak ide o právne úkony pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmom medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

13. Z obsahu spisu vyplýva, že na výzvu súdu prvej inštancie riadne reagoval maloletý žalobca zastúpený otcom, keď súdu predložil na základe jeho výzvy návrh na ďalší procesný postup. Uviedol, že na základe týchto skutočností vo veci došlo ku kolízii medzi záujmami maloletého a záujmami zákonného zástupcu a to matky maloletého. Žalobca z týchto dôvodov navrhol, aby súd v predmetnej veci konal výlučne s otcom maloletého alebo ak dospeje k záveru, že vo veci je potrebné postupovať podľa § 31 ods. 2 zákona o rodine, aby maloletému žalobcovi ustanovil kolízneho opatrovníka. Uvedený postup je potrebný z toho dôvodu, že matka maloletého ako jeho zákonný zástupca nemôže zastupovať maloletého v danom prípade pre evidentný stret záujmu. V danom prípade ide o mimoriadnu situáciu keď jeden z rodičov je diskvalifikovaný zo zastupovania maloletého pre pomer k veci. Navrhol aby v prípade ustanovenia kolízneho opatrovníka toho ustanovil súd z pomedzi rodiny maloletého a za opatrovníka navrhol strýka, teda brata otca maloletého a to M.. D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom v Y.. S touto osobou má maloletý veľmi dobrý vzťah a je ochotný a schopný náležite a nestranne hájiť záujmy maloletého.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu je v danej veci podstatné, že na výzvu súdu prvej riadne a včas reagoval zákonný zástupca maloletého, ktorý aj súdu predložil procesný návrh na ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletému, ktorý spĺňal všetky podstatné obsahové náležitosti procesného návrhu. Pričom obsahoval opísanie skutkových okolností, ako aj konkrétny návrh na ďalší procesný postup. Súd prvej inštancie sa však týmto podaním procesne nezaoberal a ani sa s týmto podaním riadne v odôvodnení svojho uznesenia o zastavení konania nevysporiadal, bez toho aby o tomto riadne podanom návrhu zákonného zástupcu maloletého žalobcu bolo súdom rozhodnuté (návrh obsahoval všetky podstatné náležitosti). Súd prvej inštancie konanie zastavil. Takýto procesný postup považuje odvolací súd za nedôvodný, pričom súd prvej inštancie mal takýto návrh riadne posúdiť a o tomto návrhu aj rozhodnúť tak, že mal zabezpečiť jeho predloženie podateľni súdu prvej inštancie za účelom jeho pridelenia do náhodného výberu pre sudcov vybavujúcich poručenskú agendu.

15. Postupom podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d) preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil. V danej veci súd prvej inštancie nesprávne postupoval, keď neposúdil ani sa riadne nevysporiadal s procesným návrhom sporovej strany ohľadne ustanovenia kolízneho opatrovníka maloletému. Preto odvolací súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto uznesenia.

16. V ďalšom konaní súd prvej inštancie predloží návrh na ustanovenie kolízneho opatrovníka, ktorý bol súdu doručený dňa 08.04.2019 do podateľne Okresného súdu Poprad za účelom pridelenia tohto návrhu do náhodného výberu do súdneho registra pre poručenskú agendu. Súd prvej inštancie bez prerušenia konania (v týchto veciach v zásade súdy prvej inštancie rozhodujú bez nariadenia pojednávania a zároveň voči takémuto uzneseniu o ustanovení kolízneho opatrovníka nie je ani prípustné odvolanie), po ustanovení kolízneho opatrovníka maloletému žalobcovi bude ďalej pokračovať v konaní.

17. O nárok na náhradu trov konania bude rozhodnuté v rozhodnutí vo veci samej a to v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 3 CSP.

18. Toto rozhodnutie bolo prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).